

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ГЕОИНФОРМАТИКИ
Кафедра физической географии мира и образовательных технологий

МОЖЕЙКО Анна Казимировна

**ИСТОРИЯ ФОРМИРОВАНИЯ РАСТИТЕЛЬНОГО ПОКРОВА
ВОСТОЧНОЙ ЧАСТИ МИНСКОЙ ВОЗВЫШЕННОСТИ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
профессор
В.П. Зерницкая

Допущена к защите
«____» ____ 2025 г.
Заведующий кафедрой
кандидат географических наук, доцент А.А. Карпиченко

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Можейко А.К. *История формирования растительного покрова восточной части Минской возвышенности.* – Минск, 2025. – 46 с., 13 рис., 1 табл., 38 источников.

Ключевые слова: палеогеография, палинология, Минская возвышенность, растительность, голоцен.

Объект исследования: озёрные отложения восточной части Минской возвышенности.

Цель работы: реконструкция этапов формирования растительного покрова региона в позднем плейстоцене и голоцене.

Методы: спорово-пыльцевой анализ, стратиграфический метод, картографирование, аналитический метод интерпретации палеоботанических данных, статистические методы обработки и построения диаграмм с использованием программного обеспечения (Tilia, Tilia Graph, CorelDRaW).

Результаты: выделены локальные пыльцевые зоны (LPAZ) в разрезах озёр Великое, Судобле и Сергеевское; установлена последовательность изменений растительности от тундровых сообществ к современным лесам дубово-темнохвойной подзоны Беларуси; определено влияние климатических колебаний и антропогенного воздействия на растительный покров.

Практическое значение: полученные результаты могут быть использованы при проведении палеогеографических реконструкций в пределах Минской возвышенности, организации охраны и рационального использования лесных ресурсов, при лесовосстановительных мероприятиях, чтении лекций по палинологии, стратиграфии и геологии в ВУЗах страны, а также как справочный материал для экологических и географических исследований.

Автор работы подтверждает, что проведенные исследования и представленные материалы объективно отражают состояние исследуемого вопроса, а все заимствованные из литературных источников сопровождаются ссылками на их авторов, работа выполнена самостоятельно.

РЭФЕРАТ

Можэйка А.К. *Гісторыя фарміравання расліннага покрыва ўсходняй часткі Мінскага ўзвышша.* – Мінск, 2025. – 46 с., 13 мал., 1 табл., 38 крыніц.

Ключавыя слова: палеагеаграфія, паліналогія, Мінскае ўзвышша, расліннасць, галацэн.

Аб'ект даследавання: азёрныя адклады ўсходняй часткі Мінскага ўзвышша.

Мэта працы: рэканструкцыя этапаў фарміравання расліннага покрыва рэгіёна ў познім плейстацэне і галацэне.

Метады даследавання: спорава-пылкавы аналіз, стратыграфічны метад, картаграфаванне, аналітычны метад інтэрпрэтацыі палеабатанічных даных, статыстычныя метады апрацоўкі і пабудовы дыяграм з выкарыстаннем праграмнага забеспеччэння (*Tilia*, *Tilia Graph*, *CorelDRAW*).

Вынікі даследавання: вылучаны лакальныя пылкавыя зоны (LPAZ) у разрэзах азёр Вялікае, Судобле і Сяргеяўскае; устаноўлена паслядоўнасць змен расліннасці ад тундравых супольнасцей да сучасных лясоў дубова-цёмнахвойнай падзоны Беларусі; вызначана ўздзеянне кліматычных ваганняў і антрапагеннага фактару на раслінны покрыў.

Практычнае значэнне: атрыманыя вынікі могуць быць выкарыстаны пры правядзенні палеагеаграфічных рэканструкцый у межах Мінскага ўзвышша, арганізацыі аховы і рацыянальнага выкарыстання лясных рэсурсаў, правядзенні лесаўзнаўленчых мерапрыемстваў, чытанні лекцый па паліналогіі, стратыграфіі і геалогіі ва ўстановах вышэйшай адукацыі, а таксама як даведачны матэрыял для экалагічных і геаграфічных даследаванняў.

Аўтар работы пацвярджае, што праведзеныя даследаванні і прадстаўленыя матэрыялы аб'ектыўна адлюстроўваюць стан вывучаемай проблемы, усе запазычанні з літаратурных крыніц суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў, работа выканана самастойна.

ABSTRACT

Mozheyko A.K. *The History of Vegetation Development in the Eastern Part of the Minsk Upland.* – Minsk, 2025. – 46 pp., 13 figs., 1 table, 38 references.

Keywords: palaeogeography, palynology, Minsk Upland, vegetation, Holocene.

Object of the study: lacustrine sediments of the eastern part of the Minsk Upland.

Aim of the study: to reconstruct the stages of vegetation cover development in the region during the Late Pleistocene and Holocene.

Methods: pollen and spore analysis, stratigraphic method, cartographic analysis, analytical method of palaeobotanical data interpretation, statistical processing and diagram construction using specialized software (Tilia, Tilia Graph, CorelDRAW).

Results: local pollen zones (LPAZ) were identified in the sections of Lake Velykoye, Lake Sudoble and Lake Sergeyevskoye; the succession of vegetation changes from tundra communities to modern oak–dark coniferous forests of the Belarusian forest subzone was established; the influence of climatic fluctuations and human activity on vegetation cover was assessed.

Practical significance: the obtained results can be used for palaeogeographic reconstructions within the Minsk Upland, for planning conservation and sustainable use of forest resources, in forest restoration activities, for academic teaching in palynology, stratigraphy and geology in higher education institutions, and as reference material for ecological and geographical research.

The author confirms that the research and presented materials objectively reflect the state of the studied issue, that all borrowed data are properly cited, and that the work was completed independently.